

Samordningsgruppen for geografisk informasjon

Møteinnkalling

Møtested: Kartverket Oslo, Storgata 33a

Dato: 12. september 2023

Tid: 09:00 – 15:00

29. august 2023

Knut K. Bjørgaas

- Leder

Bernt Audun Strømsli

- sekretær

Saksliste

Sakstype	Saksnummer	Tittel
Godkjenning	17/23	Godkjenning av referat fra 14. juni 2023
Info	18/23	Roller og ansvar knyttet til plan
Info	19/23	Oppfølging og informasjon fra tidligere saker
Vedtak	20/23	Handlingsplan NGS – plan for revisjon 2024
Info	21/23	Styring og finansiering av fellesløsninger
Info	22/23	Refleksjoner og synspunkter etter "Hans" fra NVE
	23/23	Eventuelt

I sak 18/23 møter Olaug H. Nesheim fra DiBK og Mona S. Arnøy fra Kartverket for å belyse saken og høre SG sine tilbakemeldinger.

Saksframlegg

Saksnummer	Sakstype	Møtedato
17/23	Vedtak	12. september 2023

Godkjenning av referat fra 14. juni 2023

Det har ikke kommet inn merknader, som har ført til at referatet er endret siden det ble utsendt.

Forslag til vedtak:

Referatet fra Samordningsgruppen sitt møte 14. juni godkjennes.

Saksframlegg

Saksnummer	Sakstype	Møtedato
18/23	Info	12. september 2023

Roller og ansvar knyttet til plan

KS og Kartverket har sammen med KDD og DiBK¹ diskutert roller og ansvar knyttet til Plan. Det er et behov for å klargjøre disse, herunder ansvaret for Norge digitalt arealplankartløsning.

KS og DiBK har ambisjoner knyttet til planområdet, og de vil redegjøre for disse i møtet, ref. [KS har utviklet veikart for plan-, bygg- og geodata - KS](#)

I tråd med Kart og planforskriften er det kommunene som har ansvar for planregister og innsyn i disse på tvers av alle kommuner. Kommunene skal i tråd med §4 levere årsversjon av spesifiserte datasett i planregisteret og DOK til Kartverket. Norge digitalt arealplankartløsning benyttes for å tilby Norge Digitalt partene innsyn i plandata, og er benevnelsen på dataflyt fra originalen i kommunenes planregister til plandata tilgjengeliggjort som datasett og tjenester i Geonorge. Løsningen forvaltes i dag av Kartverket.

For å ivareta Norge Digitalt partenes behov for tverrgående innsyn ønsker vi å opprettholde løsningen frem til KS og kommunene har et alternativ på plass. KS og Kartverket må avklare hvem som står for drift og forvaltning i mellomperioden.

Nye kommuner som står i kø for å ta i bruk løsningen bør få anledning til dette. Vi bør imidlertid ikke oppgradere løsningen til ny versjon ettersom den kan bli erstattet etter hvert.

KS, DiBK og Kartverket vil gjerne høre Samordningsgruppens syn på saken. Blant annet hvordan vi best ivaretar Norge Digitalt partenes behov.

¹ Direktoratet for byggkvalitet

Saksframlegg

Saksnummer	Sakstype	Møtedato
19/23	Info	12. september 2023

Oppfølging og informasjon fra tidligere saker

Presenteres direkte i møtet uten saksunderlag

Saksframlegg

Saksnummer	Sakstype	Møtedato
20/23	Vedtak	12. september 2023

Handlingsplan NGS – plan for revisjon 2024

Vinteren 2023 ble det gjennomført en større revisjon av handlingsplanen. Ny handlingsplan ble publisert på geonorge 1. juni 2023. Dette arbeidet hadde fokus på sterkere prioritering i antall tiltak. Vi har nå 15 aktive tiltak, og det viktigste arbeidet framover er aktivitet og resultat i disse tiltakene.

Handlingsplanen rulleres hvert år og Samordningsgruppa vedtar årsversjoner. Arbeid med rullering av handlingsplanen ledes av Kartverket i rollen som sekretariat.

Sett i lys av den omfattende prosessen som var vinteren 23 på rullering, ønsker sekretariat en enklere prosess for handlingsplan-24. Kartverket har i dialogmøte med kommunaldepartementet presentert arbeidet med rullering og handlingsplanene -23. Tilbakemelding derfra inn mot handlingsplan -24, er ønske om flere aktører som tiltakseiere.

Det arbeidet som ble gjort i vinteren-23, med fokusområder og kriterier for vurdering av tiltak i handlingsplanen var grundig, forankret og god! Vi ønsker å ta med disse kriteriene i denne revisjonsrunden også. Det som ikke ble prioritert vinteren-23, var prosess rundt det å få innspill på nye tiltak. Samfunnsendringer gir nye brukerbehov for geodata, og disse endringene må gjenspeiles i handlingsplanen til nasjonal geodatastrategi. Aktører og etater må få muligheten til å fremme forslag til nye tiltak.

Sett i lys av den omfattende og ressurskrevende prosessen som var vinteren 23, ønsker vi en enklere prosess for 24- versjonen uten behov for at andre enn sekretariatet bruker mye ressurser i prosessen.

Kartverket gjennomfører en rullering av handlingsplanen til årsversjon-24 hvor man har to hovedfokusområder;

1. Innspill på nye behov/ tiltak
2. Involvere flere aktører som ansvarlige på eksisterende tiltak

Kriterier som ble brukt inn mot revisjonen til årsversjon– 23 videreføres.

Tiltak skal;

1. *Støtter opp under strategiens mål*
2. *Støtter opp om prioriterte samfunnsområder*
 - a. *Sikkerhetspolitikk – Krise og beredskap*
 - b. *Distrikt – Plan/ bygg/ eiendom*
 - c. *Klima, natur og arealdisponering*
3. *Tverrsektorielt, involvere tverrsektorielt eller ha tverrsektoriell betydning*
4. *Forankring, ha tiltak med aktiviteter og en avklart finansiering*

Sekretariatet publiserer og kunngjør mulighet for innspill av, og kriterier for, nye tiltak med frist månedsskiftet oktober-november. Vurdering av nye tiltak gjøres i første halvdel av november. Parallelt med dette jobbes det for breiere involvering av aktører som ansvarlige for eksisterende tiltak. Forslag til handlingsplan – 24 fremmes til behandling i Samordningsgruppen i siste møte før jul. Saken skal gi oversikt over innspill på tiltak som kom, og vurdering som lå til grunn for hvert enkelt tiltak som resulterte i om det ble tatt med eller ikke i forslaget til handlingsplan-24.

Forslag til vedtak:

Kartverket som sekretariat gjennomfører prosessen for rullering av handlingsplan for Nasjonal geodatastrategi for 2024, som skissert i saksgrunnlaget.

Det fremmes sak til samordningsgruppen i desember møtet for vedtak av handlingsplanen-24. Saken skal inneholde oversikt over innspill til nye tiltak, og vurderinger som ble lagt til grunn inn mot handlingsplan-24.

Saksframlegg

Saksnummer	Sakstype	Møtedato
21/23	Info	12. september 2023

Styring og finansiering av fellesløsninger

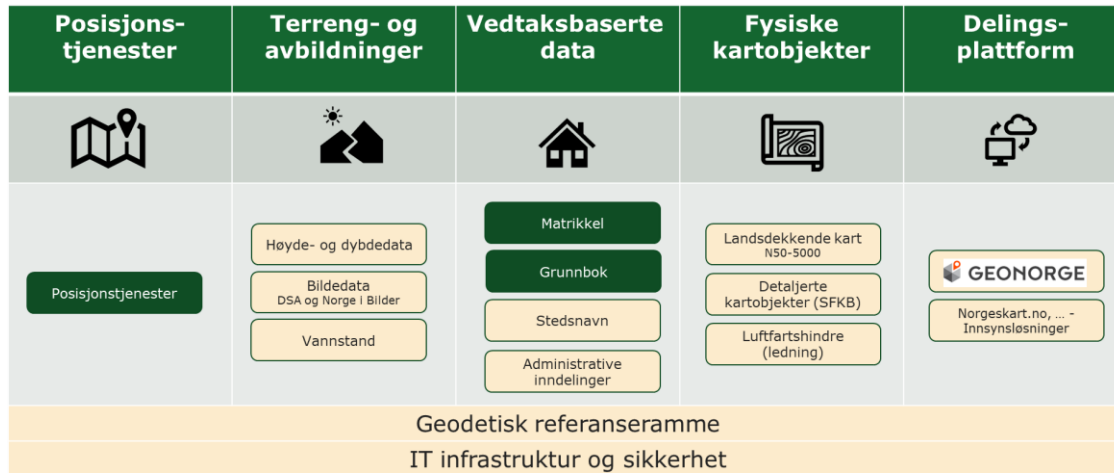
Arbeidet med den framtidige finanseringen av fellesløsningene i geografisk infrastruktur har hatt høy prioritet i Kartverket gjennom sommeren. Siden juni-møtet i Samordningsgruppen har også den eksterne arbeidsgruppen hatt to møter med behandling av aktuelle temaer. Her følger en status for arbeidet med ny styrings- og finansieringsmodell pr august som en informasjonssak.

Med straksfinansieringen sikret for 2024, er det nå full oppmerksomhet på løpet med å sikre en betydelig styrking av den geografiske infrastrukturen gjennom en ny styrings- og finansieringsmodell. Det arbeides langs fem spor:

1. **Skrive budsjettinnspill** etter [utredningsinstruksen](#) med ferdigstillelse oktober/november.
2. **Utarbeide samfunnsøkonomisk analyse** som viser verdien av geodata og fellesløsningene.
3. **Utarbeide produktregnskap** som viser nåværende og fremtidige kostnader for fellesløsningene, se «Omfang av fellesløsninger» under. Kostnadene ved å utvikle fellesløsningene i modellen er også beregnet ut ifra tre steg - den laveste ambisjonen er å «holde lysene på», så sikre «standardisert deling og bruk», dernest utvikle en «Samhandlingsplattform for geografiske data». «Løsningsalternativene» under gir en mer detaljert beskrivelse av alternativene inklusiv ambisjonene i de ulike alternativene.
4. **Sikre forankring** for budsjettinnspillet hos brukerne og i egen styringslinje. Både departement og statlige, kommunale og private virksomheter.
5. Bygge skalerbar utviklingskapasitet i Kartverket med produktorganisering og smidige team.

Omfang av fellesløsninger:

Det er fellesløsningene merket «gult» i figuren under som inngår i styrings- og finansieringsmodellen. Disse har allerede en finansiering gjennom tildeling til Kartverket over statsbudsjettet (nullalternativet), men for å levere i tråd med alternativene 1-4 er det behov for ytterligere finansiering. De fellesløsningene som er merket «grønt», har allerede finansiering gjennom eksempelvis bruker- eller gebyrfinansiering. Disse er utenfor modellen i denne omgang.

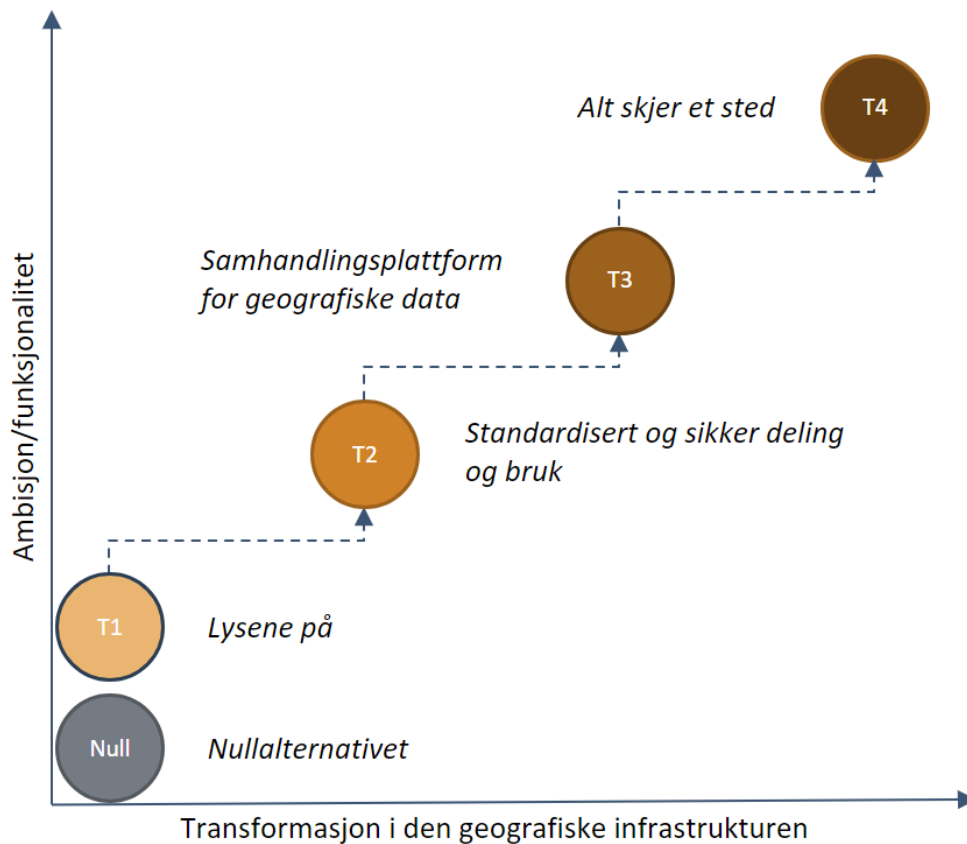

Del av scope

Del av modell senere?

Løsningsalternativene

I tråd med utredningsinstruksen skal det utarbeides løsningsalternativer som beskrives under «hvilke tiltak er relevante» - et av kapitlene i utredningsinstruksen. Her har vi samarbeidet med Menon Economics og kommet frem til de fire alternative tiltak som er vist i figuren under:

Nullalternativet: Viderefører dagens situasjon med underfinansierte fellesløsninger.

Alternativ-1, Lysene på: Dette alternativet er et null pluss alternativ. Alternativet medfører en økt finansiering for å sikre midler til drift og forvaltning av dagens funksjonalitet.

Alternativ-2, Standardisert og sikker deling og bruk: Alternativet videreutvikler fellesløsningene slik med økt funksjonalitet for sikker deling og bruk av geografiske data for dagens brukere.

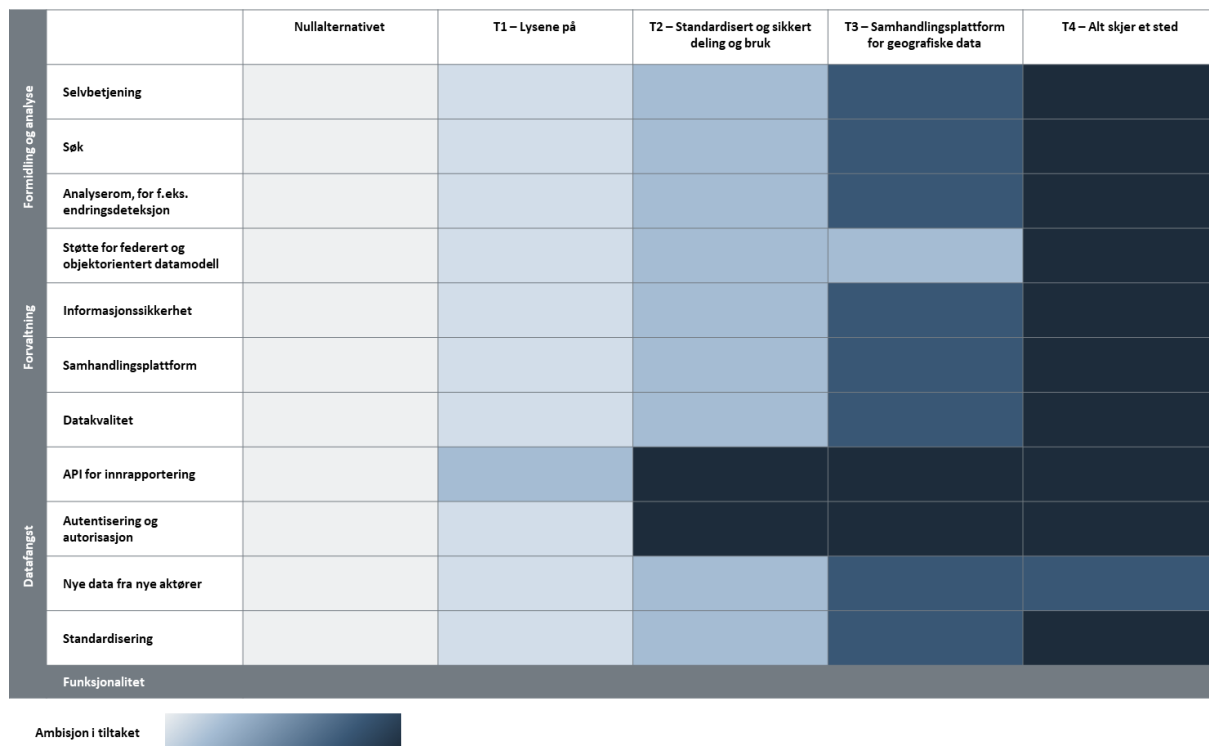
Alternativ-3, Samhandlingsplattform for geografiske data: Alternativet videreutvikler fellesløsningene i den geografiske infrastrukturen slik at de fungerer som en samhandlingsplattform for geografiske data og tilbyr økt deling og bruk for eksisterende og nye brukere.

Alternativ-4, Alt skjer et sted: Alternativet beskrives etter råd fra Menon for å vise at alternativ-3 ikke er «endestasjonen». Det gir argumentasjon for en varig budsjettendring som sikrer videreutvikling av løsningene uten stadige satsingsforslag.

Det er gjort et estimat av kostnader for det enkelte alternativ bortsett fra alternativ 4.

Ambisjonen i de ulike alternativene:

Kartverket har gjennom dialog med brukerne av den geografiske infrastrukturen og senere års satsinger en oversikt over brukerbehov knyttet til fellesløsningene i den geografiske infrastrukturen. Denne er benyttet til å etablere en oversikt over de overordnede behovene som inngår i budsjettinnspillet, og de tekniske evnene (funksjonalitet) som må bygges for å realisere behovene. Figuren under illustrerer funksjonalitet og ambisjon knyttet til denne i det enkelte alternativ:

Status samfunnsøkonomisk analyse

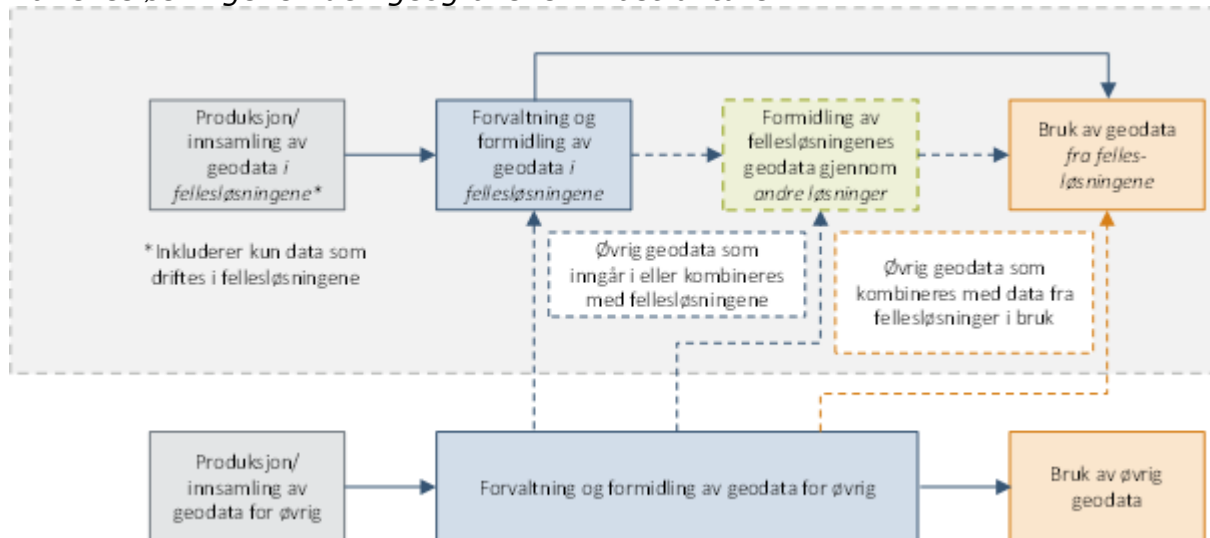
Menon er godt i gang med analysen på oppdrag fra Kartverket og Samordningsgruppen, og basert på analyse av ulike tiltak rettet mot den geografiske infrastrukturen og de offentlige fellesløsningene for deling av geografisk informasjon i Norge. Oppdraget omfatter å tallfeste:

1. Nytteverdien av geografisk informasjon og infrastruktur for det norske samfunnet, og

2. Virkninger av aktuelle tiltak Kartverket kan gjennomføre rettet mot den geografiske infrastrukturen og fellesløsningene

I oppdraget avgrensner Menon seg til geodata som inngår i eller kombineres med fellesløsningene i den geografiske infrastrukturen, som illustrert med det grå skraverte området i figuren under:

Figur: Prosjektets avgrensning – geodata som inngår i eller kombineres med geodata fra fellesløsningene i den geografiske infrastrukturen.

1. Nytteverdien av geografisk informasjon og infrastruktur for det norske samfunnet

Den samfunnsøkonomiske analysen skal illustrere (og i så stor grad som mulig tallfeste) verdien av geografisk informasjon og infrastruktur gitt dagens situasjon. Dette tilsvarer et 'nullalternativ' som identifiserte tiltak vil sammenliknes med. For å belyse dagens situasjon benytter Menon tre tilnærminger som i sum skal fange opp helheten av verdien av geodata og den geografiske infrastrukturen:

- i. En 'top-down' analyse som bygger på funn og nøkkeltall fra internasjonale studier i en norsk kontekst som gir en overordnet dekning/skildring av verdien av geodata
- ii. En spørreundersøkelse som kvantifiserer og ekstrapolerer verdien av geodata og geografisk infrastruktur til aktørgruppene statlig forvaltning, regional og fylkeskommunal forvaltning samt kommunal forvaltning
- iii. Casebeskrivelser av spesifikke verdikjeder innen geodata og geografisk infrastruktur.

Menon er godt i gang med analysen og en spørreundersøkelse er nå sendt til alle kommuner og øvrige Norge digitalt-parter. Frist for besvarelse er 15. september. I tillegg vil det bli gjennomført intervjuer med utvalgte deriblant privat bransje.

2. Virkninger av aktuelle tiltak

Som beskrevet under avsnittet «Løsningsalternativene» er det utarbeidet fire alternative tiltak basert på målsetningene utarbeidet for fellesløsningene i den geografiske infrastrukturen. Virkningene av de ulike tiltakene vil tallfestes (ev. vurderes som ikke-prissatte virkninger) ved å se på endringer i nytte og kostnader som kan forventes som følge av de ulike tiltakene. Endringene vil sees relativt til nytte- og kostnadsnivåene som fastsettes i nullalternativet. Basert på vår forståelse av dagens situasjon og beskrivelsene av de alternative tiltakene, vil vi i samarbeid med Kartverket vurdere virkninger gitt ulike forutsetninger og tilhørende usikkerhet.

Rapporten skal leveres ved utgangen av oktober og inngå som underlag til Kartverkets satsingsforslag.

Menon vil gi en status av hvor arbeidet med samfunnsøkonomisk analyse står på møtet.

Forankring og kommunikasjon

Det har vært dialog med KDD om hvordan vi skal gå frem for å lykkes med satsingen. Planen er å fremme styrings- og finansieringsmodellen sammen med departementene som representerer brukerne av geodata og fellesløsninger. Som en start presenteres arbeidet for departementsrådene i samtlige departement 30. august. Knut Bjørgaas vil informere fra dette møtet i Samordningsgruppen.

Saksframlegg

Saksnummer	Sakstype	Møtedato
22/23	Info	12. september 2023

Refleksjoner og synspunkter etter «Hans»

NVE presenteres refleksjoner og synspunkter etter «Hans» direkte i møtet uten saksunderlag

Saksframlegg

Saksnummer	Sakstype	Møtedato
23/23	Eventuelt	12. september 2023

-